

Αντί βιογραφικού

Όλοι ξέρουμε σε τι διαφέρει το ποτάμι από το τρένο.

Νερένιο το πρώτο, σιδερένιο το δεύτερο.

Παλιό όσο οι θρύλοι το πρώτο, αρκετά πρόσφατο το δεύτερο (θηρίο το νόμισαν όταν το πρωτοείδαν οι συμπατριώτες μας). Πρόλαβε ωστόσο να περιβληθεί με τόση μυθολογία, χάρη στην προτίμηση που του έδειξαν η θεατρική και λογοτεχνική φιλολογία, που μοιάζει τόσο παλιό όσο χρειάζεται για να πάρει μια θέση στα μουσεία.

Πόσοι όμως σκέφτηκαν τις ομοιότητες που έχουν τα δυο αυτά στοιχεία ή, γιατί όχι, στοιχεία; Ένα ατελείωτο φίδι που περνάει μέσα από βουνά και λαγκάδια, και το ένα και το άλλο. Ποιος ξέρει από πόσο μακριά έρχονται και πόσο μακριά πάνε!

Η βουή του Νέστου κι ο ήχος του τρένου ήταν η μόνιμη μουσική στα πρώτα μου επτά χρόνια. Αυτά μου έφεραν τα πρώτα μηνύματα από τους μακρινούς κόσμους των ταξιδιών τους κι αυτά πήραν μαζί τους τα δικά μου τα όνειρα και τους δικούς μου τους πόθους. Τα πήραν μαζί τους και τα πήγαν προτρέχοντας εκεί που λαχταρούσα πάντα να φτάσω κι εγώ...

Οι γονείς μου, οι συγγενείς και οι παππούδες μου ήταν πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία. Έτσι, όσο κι αν γεννήθηκα στο όμορφο Παρανέστι της Μακεδονίας, αισθάνομαι σαν πατρίδα μου την ιερή, παντοτινά άβατη Ανατολή. Εκεί γεννήθηκαν και κοιμούνται οι πρόγονοί μου κι οι παραδόσεις και τα παραμύθια της μάνας και του πατέρα μου. Γι' αυτό και αγαπώ και συνδέομαι το ίδιο δυνατά με όλους τους τόπους, με όλους τους ανθρώπους και προπαντός με όλα τα παιδιά του τόπου μας, απ' όποιο μέρος κι αν είναι. Ήμουν μόλις επτά χρόνων, οχτώ μηνών και δέκα ημερών όταν, την 28η Οκτωβρίου του '40 (λογαριάστε τώρα πόσων χρόνων είμαι) με βρήκε ο πόλεμος στα θρανία της Β' Δημοτικού, που από τότε κι ως το τέλος της βουλγαρικής, για εμάς εκεί, κατοχής, έμειναν έρημα, και από σοφά που είχαν γίνει από τα τόσα γράμματα που είχαν μάθει, έγιναν πάλι ξύλα για τη φωτιά. Πολύ αργότερα κατάλαβα πως ήταν κατοχή μόνον τέσσερα χρόνια.

Για μένα όμως, που έζησα το εφιαλτικό της σκοτάδι, μου φαίνεται ακόμα και τώρα πως κράτησε τέσσερις αιώνες. Έτσι, ως σχολική μου ζωή, αισθάνομαι μόνο την περίοδο '45-'51. Σ' αυτά τα χρόνια θεμελιώθηκε η αγάπη μου στη γλώσσα και τα μαθηματικά, στην ιστορία και τις τέχνες. Εκεί, και η συνείδηση του ρόλου και του χρέους για τα κοινά.

Ίσως το μικρό τραγούδι που πολύ αργότερα μελοποίησα το λέει καλύτερα:

«ο πόλεμος τελειώνει και η ελπίδα μας φουντώνει
την γκρεμισμένη γη μας να χτίσουμε ξανά».

Τότε τράφηκα και δέθηκα βιωματικά και συνειδητά με τις δυο αντίδρομες μουσικές παραδόσεις, της Δύσης και της Ανατολής.

Σοφοί και ανεκτίμητοι στην αγάπη τους οι πρώτοι μου δάσκαλοι, Αθανάσιος Κωνσταντινίδης, ο οδηγός μου στους πολύκλωνους δρόμους της βυζαντινής

μουσικής, και Γιαννίκος Ναλπαντίδης, ο εξηγητής των κόσμων της δυτικής πολυφωνίας. Δεν ξέρω αν όλες μου οι άλλες σπουδές, τα διαβάσματα και οι προσπάθειες μιας ζωής, που σίγουρα μου έδωσαν και γνώσεις και τεχνικές δημιουργίας και ερμηνείας, πικρές και χαρούμενες εμπειρίες και γόνιμη, επομένως, γνώση και πείρα, μπορούν να συγκριθούν μ' εκείνα τα έξι χρόνια σε χυμούς, ιδέες, οράματα, πάθος, λαχτάρα, δύναμη και θετική στάση ζωής.

Τον Αύγουστο του '51 ήρθα για σπουδές στην Αθήνα, γεμάτος, λοιπόν, θέληση και ελπίδες και χωρίς, ευτυχώς, επίγνωση του βάρους και του κόστους που θα είχαν στη συνέχεια οι γενικότερες και προσωπικές, οικονομικές και άλλες δυσκολίες.

Πρέπει, αφού εδώ τα είπαμε όλα, να αναφερθώ και στη μεγάλη δυσκολία των ματιών μου, που έπαιξε καθοριστικό ρόλο και για τα πράγματα που δεν μπόρεσα να κάνω, αλλά, προπαντός, για όλα τα πράγματα που με βοήθησε να καλλιεργήσω και να αναπτύξω, όπως μια χαρισματική (ας μη θεωρηθεί ασυγχώρητη περιαιτολογία -το χάρισμα είναι δώρο, όχι για να καμαρώνει αλλά για να ευγνωμονεί αυτός που το έλαβε-) οπτική μνήμη και προσοχή και μια υπερευαίσθησία διάκρισης των άλλων αισθήσεων -ίσως πιο πολύ της αφής παρά της ακοής, όπως θα φαντάζονται όσοι με ξέρουν- εξαιρετικά πολύτιμη, να αναπληρώνει την περιορισμένη μου όραση. Δεν θα σας πω καταλεπτώς για τα 52 χρόνια που πέρασαν από τότε, για τα οποία μπορείτε να βρείτε πληροφορίες κι από ένα συμβατικό βιογραφικό σημείωμα (...)

Σημασία, όμως, έχει ότι όλα αυτά τα χρόνια δούλεψα σκληρά, γνώρισα πολλούς σπουδαιούς ανθρώπους και συνεργάστηκα μαζί τους και διδάχθηκα απ' αυτούς πιο πολλά απ' όσα έμαθα από τις σπουδές μου. Σκέφτηκα πολύ, πόνεσα ακόμη περισσότερο, αγάπησα και αγαπήθηκα πάρα πολύ, χάρηκα πολλές ομορφιές και, πάνω απ' όλα, τα φωτεινά μάτια, τα φωτεινά πρόσωπα και την εμπιστοσύνη των μικρών παιδιών. Απογοητεύτηκα πολύ συχνά, αλλά επιμένω να μην απελπιστώ. Έκανα πολλά λάθη και δυστυχώς ακόμα δεν έμαθα ό,τι έπρεπε να μάθω.

Πιστεύω

στην αξία των προθέσεων

στη λυτρωτική δύναμη της αλήθειας και της ομορφιάς

στην παντοδυναμία της αγάπης»

Στέφανος Θ. Βασιλειάδης